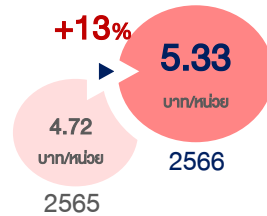

ไทยยังเผชิญกับแนวโน้มค่าไฟฟ้าขึ้น...

โดยค่าไฟในภาคธุรกิจเพิ่มขึ้น 13% (จากปีก่อน)

ซึ่งปรับขึ้นจาก 4.72 บาท/หน่วยในปี 2565 เป็น 5.33 บาท/หน่วย ตั้งแต่ ม.ค. 2566 ค่าไฟฟ้าของไทยที่มีทิศทางขาขึ้นตั้งแต่ช่วงต้นปี 2565 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นในระยะถัดไป ไม่เพียงส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพและกำลังซื้อของผู้บริโภค แต่ยังมีสร้างแรงกดดันเพิ่มเติมต่อต้นทุนของภาคธุรกิจทั้งภาคการผลิตและบริการที่กำลังเผชิญต้นทุนวัตถุดิบและแรงงานที่ปรับตัวสูงขึ้นด้วย

รูปที่ 1 การปรับขึ้นค่าไฟปี 2566

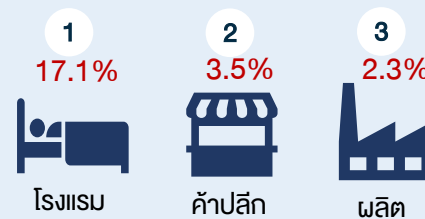
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.)

ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการขึ้นค่าไฟ

- **ค่าไฟฟ้าเป็นต้นทุนสำคัญในหลายภาคธุรกิจ** โดยเฉพาะธุรกิจโรงแรม ธุรกิจค้าปลีก ธุรกิจการผลิต ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นมากในปี 2565 และคาดว่าจะมีทิศทางเพิ่มขึ้นอีกในระยะข้างหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลกระทบจากสงครามรัสเซียและยูเครน ที่ส่งผลกระทบต่อราคาก๊าซธรรมชาติที่ใช้ผลิตไฟฟ้าในตลาดโลกและไทยปรับตัวสูงขึ้น และเกิดจาก กกพ.ต้องการล้งหนี้สะสมในอดีตจากต้นทุนการผลิตประมาณ 100,000 ล้านบาท^{1/}
- **ธุรกิจโรงแรมมีค่าไฟฟ้าเป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายสูงสุด ปัจจุบันสูงถึง 6-8% ของรายได้** ซึ่งในภาวะปกติโรงแรมมีต้นทุนค่าไฟเฉลี่ย 5%^{2/}
- **ธุรกิจการผลิตภาคเหนือมีสัดส่วนต้นทุนค่าไฟเฉลี่ย 5% ของต้นทุนรวม (รูปที่ 3) แต่มีอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนค่าไฟฟ้าที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย 5% ซึ่งได้รับผลกระทบจากค่าไฟที่ปรับขึ้นมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ได้แก่ การเจียรไนเพชรพลอย การผลิตน้ำแข็ง การผลิตสิ่งทอ การผลิตปูน รวมถึง การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีความสำคัญต่อภาคการผลิตในภาคเหนือ**

รูปที่ 2 ธุรกิจที่มีสัดส่วนต้นทุนค่าไฟสูงสุด

ที่มา: ข้อมูลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต สำนักงานสถิติ
จำนวนโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

รูปที่ 3 สัดส่วนต้นทุนค่าไฟต่อต้นทุนรวม
ของธุรกิจการผลิต

การเจียรไนและการขัดเพชรพลอย	58.0
การผลิตน้ำแข็งเพื่อการบริโภค	37.4
การผลิตเครื่องนยาสีง	28.3
การผลิตอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และจ่ายไฟฟ้า	26.8
การผลิตสิ่งทอ	25.7
การผลิตถนอมไฟฟ้า	19.5
การผลิตปูนซีเมนต์	19.3
การผลิตเนื้อสัตว์ปีกสด	17.8
การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก	16.3
การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	5.7

ที่มา: ข้อมูลสำมะโนอุตสาหกรรมภาคเหนือ จำนวนโดย
ธนาคารแห่งประเทศไทย

การปรับตัวของผู้ประกอบการภาคเหนือ

ภายใต้กระแสธุรกิจสีเขียวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ธุรกิจภาคเหนือบางส่วนได้ทยอยปรับตัวรองรับกระแสนี้บ้างแล้ว ค่าไฟเป็นอีกหนึ่งตัวเร่งสำคัญให้ภาคธุรกิจต้องมีการปรับตัวในช่วงที่ผ่านมา บทความนี้จึงขอเสนอตัวอย่างการรับมือ ดังนี้

1. **ติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์** ปัจจุบันแผงโซลาร์เซลล์และอุปกรณ์มีราคาถูก แต่ประสิทธิภาพการผลิตไฟฟ้าสูงขึ้นมาก อีกทั้งค่าไฟฟ้าปรับสูงขึ้น ทำให้ระยะเวลาในการคืนทุนสั้นลงเหลือประมาณ 3-5 ปี^{3/} ประกอบกับอายุการใช้งานเฉลี่ยของแผงโซลาร์เซลล์ยาวนานถึง 25 ปี ทำให้ผู้ประกอบการในภาคเหนือจำนวนมากลงทุนติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์ ทั้งบนหลังคาโรงงาน และลานจอดรถ เช่น การติดตั้ง Solar Rooftop ขนาด 500 กิโลวัตต์ ใช้เงินลงทุน 11-12 ล้านบาท สามารถประหยัดค่าไฟได้ปีละ 3.9 ล้านบาท จึงใช้เวลาคืนทุนเพียง 2-3 ปี^{3/}

รูปที่ 4 ตัวอย่างการติดตั้ง Solar rooftop

ร้านอาหารไอ้กะจู้ สาขาสินทราย จ.เชียงใหม่

ที่มา: 1/ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 2/ มติสภา สกทศล หนุนกักตุน นายกสมาคมโรงแรมไทย, MGR online 3/ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ จำนวนโดย สปท.

“บทความนี้เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย”

การปรับตัวของผู้ประกอบการภาคเหนือ

2. การติดตั้งโซลาร์เซลล์ในรูปแบบการทำสัญญา Private PPA

(Power Purchase Agreement) เป็นสัญญาซื้อขายไฟฟ้าที่ผลิตได้จากระบบโซลาร์เซลล์ระหว่างเอกชนกับเอกชน ซึ่งเป็น **รูปแบบใหม่ของภาคธุรกิจที่ต้องการลดค่าไฟโดยไม่ต้องลงทุนเอง** ผู้ให้บริการจะเป็นผู้ลงทุนติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์รวมถึงการดูแลรักษาระบบทั้งหมด โดยบริษัทที่เข้าร่วมโครงการจะให้ผู้ลงทุนใช้พื้นที่ภายในบริษัท เช่น หลังคาโรงงาน หลังคาโรงจอดรถ เป็นต้น เป็นสถานที่ติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์ และจ่ายค่าไฟฟ้าที่ผลิตจากแผงโซลาร์เป็นรายเดือนตามระยะสัญญา อัตราค่าไฟฟ้าจะคิดตามหน่วยที่ใช้ในอัตราต่อหน่วยต่ำกว่าการไฟฟ้า เช่น ส่วนลด 30% ตลอดสัญญา 15 ปี หรือส่วนลด 40% ตลอดสัญญา 20 ปี เมื่อครบสัญญาอุปกรณ์ที่ติดตั้งทั้งหมดจะเป็นของบริษัทที่ใช้พื้นที่ติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์

3. การเปลี่ยนเครื่องจักรและอุปกรณ์ ที่มีอายุการใช้งานนาน เนื่องจากเครื่องจักรและอุปกรณ์เทคโนโลยีเก่าจะใช้ไฟฟ้ามากกว่า

4. การทำพลังงานหมุนเวียนและพลังงานสะอาด เช่น บมจ. ชันสวีท ที่ได้ร่วมลงนามสัญญากับบริษัท ยูเอซี เอ็นเนอร์ยี จำกัด (รูปที่ 6) ทำโครงการผลิตก๊าซชีวภาพ (Bio Green Energy Power plant) จากซังข้าวโพดที่เหลือจากการแปรรูปข้าวโพด ซึ่งสามารถผลิตไฟฟ้าได้ถึง 1 เมกะวัตต์ ช่วยลดค่าไฟในโรงงานได้กว่า 30-40% ต่อเดือน

นอกจากนี้ ยังเห็น **การปรับตัวของธุรกิจโรงแรมขนาดใหญ่ในภาคเหนือ โดยการปรับตัว 4 รูปแบบ ทำให้ต้นทุนในส่วนของคุณค่าไหลดต่ำกว่าเดิม^{4/}** เช่น โรงแรมขนาดใหญ่ ใน จ.เชียงใหม่ เดิมค่าไฟ เดือนละ 9 แสน – 1 ล้านบาท เหลือ 7 แสนบาท

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การอบรมให้พนักงานตระหนักถึงการใช้ไฟอย่างประหยัด การให้คีย์การ์ดแก่ผู้เข้าพักเพียงใบเดียว เพื่อป้องกันการเปิดแอร์ทิ้งไว้ในห้อง

การบำรุงรักษา เช่น การล้างแอร์สม่ำเสมอ ส่วนใหญ่โรงแรมไม่ได้มีการทำช่าง Service สำหรับแอร์อาคาร ทำให้ไม่ได้ล้างแอร์เป็นประจำ

การเปลี่ยนอุปกรณ์ เลือกเครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพสูงประหยัดไฟ เช่น เปลี่ยนระบบทำน้ำร้อนเป็นแบบ Heat pump ในโรงแรมขนาดใหญ่ ซึ่งสามารถช่วยประหยัดไฟ เปลี่ยนระบบแอร์ที่มีประสิทธิภาพประหยัดไฟ และเปลี่ยนหลอดไฟเป็น LED

การติดตั้งโซลาร์เซลล์ ธุรกิจโรงแรมขนาดใหญ่ บางรายเลือกลงทุนโซลาร์เซลล์ ขณะที่ บางรายมีข้อจำกัดเนื่องจากเป็นอาคารทรงสูง และมีพื้นที่ติดตั้งน้อย

มาตรการแบงก์ชาติที่มีส่วนช่วยสนับสนุนการปรับตัว

แบงก์ชาติให้ความสำคัญกับการปรับทิศทางภาคการเงินไทยให้พร้อมสนับสนุนประชาชนและภาคธุรกิจให้สามารถทยอยปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัลและการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยปัจจุบัน ธุรกิจ SMEs อยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านหลังจากได้รับผลกระทบจากโควิด-19 และจำเป็นต้องเสริมศักยภาพการแข่งขันเพื่อรองรับเศรษฐกิจในโลกอนาคต จึงได้ออก **มาตรการสินเชื่อเพื่อการปรับตัว^{5/}** ให้ธุรกิจมีแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับนำไปพัฒนาใน 3 ด้านหลัก (รูปที่ 7) หนึ่งในนั้นคือการปรับธุรกิจให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงเพื่อลดผลกระทบจากค่าไฟที่สูงขึ้นได้ เช่น ลงทุนติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์ โดยธุรกิจสามารถติดต่อสถาบันการเงินเพื่อขอใช้สินเชื่อจากมาตรการนี้ได้จนถึง 9 เม.ย. 2567

รูปที่ 7 มาตรการสินเชื่อเพื่อการปรับตัว (Transformation Loan)

1. กระแสดิจิทัลเทคโนโลยี (Digital technology)

2. การดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green)

3. นวัตกรรมแห่งโลกอนาคต (Innovation)

ที่มา: 4/ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในภาคเหนือ, 5/ มาตรการสินเชื่อเพื่อการปรับตัว สปท.

รูปที่ 5 การติดตั้ง Solar rooftop ในรูปแบบ Private PPA

บริษัท มูราตะ อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด จ.ลำพูน
ภายใต้โครงการของ บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
ที่มารูปภาพ: www.gunkul.com

รูปที่ 6 การผลิตพลังงานหมุนเวียนและพลังงานสะอาด

ที่มารูปภาพ: www.kaohoon.com